

KRAFTIGT HÖJDA SPOTPRISER PÅ BIOOLJA

Hur är balansen mellan tillgång och efterfrågan?

– Det är en otacksam situation för alla slutanvändare, för att efterfrågan är större än tillgången. För den tillgång som finns är priserna all-time-high. Det är bara 5-10 procent av användarna som har köpkraft nog att göra affärer med bioolja.

De värmeverk med stor andel industrikunder har sämst betalningsförmåga, medan de som inte har några industrier har störst betalningsförmåga. Nu när marknaden är som hårdast är det bara de som har ej skattereducerad mineralolja som alternativ som har köpkraft kvar att handla bioolja.

Ett värmeverk som har en stor andel industri har en betalningsförmåga på 500 euro per ton. Ett värmeverk som bara har hushåll att producera värme för, har en betalningsförmåga upp emot 800-900 euro. Även om styrmidlen ändrats sedan årsskiftet har bara det inneburit en ökad betalningsförmåga på 500 kronor per ton för de värmeverken. En marginell skillnad som inte har haft något som helst utslag. Det kommer en höjning 2015 och då ser det ut att bli en helt annan situation.

Förklaringen till att vi har en situation där efterfrågan är enorm och tillgången är så liten

är att vi har en extremt kall vinter, vilket vi även hade i fjol. De två vintrarna i en följd har varit avvikande kalla jämfört med de fem föregående åren då vi hade extremt milda vintrar. I energibolagen finns det olika krafter som formar synen på vilka bränslereserver man ska ha. Ekonomerna vill alltid ha små bränslereserver, för de vill inte ha kapital bundet i bränsle. Produktionsfolket vill däremot ha stora bränslelager, för att inte hamna i en situation där problem med tilläggsbeställningar eller akuta upplöp kan uppstå. Under fem års tid med milda vintrar så har ekonomerna fått ett stort gehör. Det har resulterat i att bränslelager och säkerhetslager har reducerats.

Värmeproducenterna har anpassat sig för milda vintrar och bränsleleverantörerna har anpassat sig efter små inköp. Men när det slår om, då ställs allting på sin spets. Då är både företagen själva och leverantörerna dåligt förberedda. Och eftersom vi pratar om bioolja som produceras jämt under året så spelar det ingen roll om man får ett kvartals förvarning om att någon måste dubblera sina inköp. För att säkerställa viss kvantitet under eldningssäsongen behövs ett års eller ett halvårs planering.

De beräknade bränslekvantiteterna för en hel eldningssäsong, från mitten av november till mitten av mars, tog slut i mitten av december, efter en månads vinterproduktion. Det har uppstått ett behov av att köpa in mellan 100 och 300 procent mer än vad som var budgeterat. Det är förklaringen till att vi har en marknad med lite produkter till höga priser.

Hur påverkas prisbilden?

Alla var dåligt förberedda och konsekvensen har blivit att användarna köper mer mineralolja i stället. Men även mineraloljeleverantörerna har nekat slutanvändare möjlighet att få köpa. Det hände en eller två veckor före jul. Det visar att svensk värme- och kraftproduktion är sårbar och dåligt förberedd på en kall vinter. Konsekvensen blir att några har tvingats göra inköp till väldigt höga priser. För vissa sortiment bioolja har det uppstått prishöjningar på 35-50 procent.

Aktuellt, nyheter, viktigt just nu?

Volymomsättningen för hela MBP ökade med 38 procent. Intäkterna ökade med hela 86 procent. Vi lyckade bättre med att avyttra produkter på marknader som betalar bättre.

I Sverige ökade vi volymmässigt med 14 procent från 2009 till 2010. Det nya är att vi har börja jobba med tallbecksolja, under beteckningen TOP (tall oil pitch). Vi är lyhörda för vilka produkter som efterfrågas och vi har hittat strömmar i världen som inte tidigare har sålts till Sverige. Vi köper in från hela världen, och mer än 90 procent säljs mot Skandinavien det vill säga Norge, Danmark och Sverige.

Den svenska biooljemarknaden står nu inför det faktum att hållbarhetsdirektivet nu är implementerat. Det första året är torrsim men den 1 januari 2012 är det skarpt läge, vilket innebär att den som inte klarar av att redovisa sina verifierat inte får skattebefrielse på biobränsle. Vi har ett nära samarbete med både Energimyndigheten och branschorganisationer som Svebio och vi vet fortfarande inte, trots att systemet är igång, exakt hur det kommer att fungera. Det är egentligen inga svårigheter med de krav som vi känner till idag, vi vet att vi kan leva upp till dem. Men vi har bara tillgång till den information som är till 100 procent beslutad och fortfarande är en del på remiss.

Direktivet kommer att utformas och fungera på olika sätt i olika länder i EU vilket gör det mer komplicerat för oss som bedriver handel i samtliga länder. Det resulterar i att vi får avsätta mycket resurser på att följa utvecklingen i de olika europeiska länderna.

Vi ser att vi kan komma att tvingas exkludera vissa marknader för att vi inte märkt med att hålla oss à jour med den lokala lagstiftningen. Allting handlar om att kunna visa spårbarhet. Det gör att det blir komplicerat så fort man byter land, med olika språk. Det gör att bioolja i första hand kommer att användas i det land där den produceras. ■

Fredrik Boman, MBP

